

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

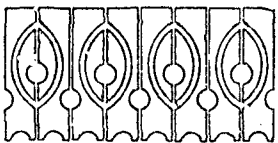
Organ al Uniunii Generale a Notarilor
Comunali și Cercuali
din România

CUPRINSUL :

1 Memoriul Uniunii Generale.	6 Funcționar de stat ori comunal ?, de: A. N. Ilescu.
2 Ce așteptăm dela modificarea L. U. A, de: Dr. E. Dandea.	7 Unde duce neîncrederea, de: I. Sas.
3 Celebrarea căsătoriilor la Mohame- dani și Divorțul, de: C. N. Nicolau.	8 Intre tradiție real și ideal, de: E. M. T.
4 Pe drumul spre bine, de: Leon Bârle, notar.	9 Muncii fără preț plata voastră în ceruri este, de: C. Pantea.
5 Despre atribuțiunile și salarizarea notarului, de: Gh Bărbieru.	10 Publicațiuni.

Apare la 1 și 15
a fiecărei luni.

MANUSCRISELE
se primesc până la 10 și 25
a lunii și nu se înapoiază.

ABONAMENTUL :
Pe 1 an 250 Lei

ADRESA :

Notariatul — Primăria

p. u. _____

judetul: _____

A APARUT :

„Administrația Comunală” manual

cuprinzând elemente din dreptul constituțional, administrativ, financiar și matrimonial, noțiuni de contabilitate, diferite legi și regulamente, complectat cu explicație teoretică și practică, cu modelele, exemplele necesare și practice.
Aprobat de Ministerul de Interne cu ordinul No. 19857/1926.

LUCRARE DE MARE UTILITATE PENTRU ORI ȘI CINE ȘI ÎN SPECIAL PENTRU TOATE OFICIILE PREFECTURILOR, SUBPREFECTURILOR, PRETORIATELOR, NOTARIATELOR ȘI PRIMĂRIILE COMUNALE.

Acest manual cuprinde și un foarte interesant chestionar cu întrebări și răspunsuri relative la deosebite nedumeriri, ce se pot ridica mai ales în lumea slujbașilor noștri administrativi, în cursul aplicării noii legi administrative.

Atragem luarea aminte a d-ilor : Prefecți, Subprefecți, Pretori, Notari, Primari și Secretari comunali asupra acestei lucrări care prezintă o deosebită importanță în rezolvarea lucrărilor zilnice.

Acum când comunelor le lipsește o bibliotecă care să cuprindă colecțiile complete de legi, acest manual le înlocuiește cu multă prisosință.

Cercetând indicatorul, veți găsi cu multă ușurință : legile, regulamentele, circulările, deciziunile, etc., date de fiecare Minister, veți afla numărul, ziua, luna și anul *Monitorul Oficial* în care s'au publicat.

Costul acestui volum de 1300 pagini este 300 lei

Comenzile se vor adresa d-lui **Alexandru Buha**, președintele Uniunii Gen. a Notarilor Comunali și Cercuali, consilier financiar al orașului Lugoj, notând pe cotorul mandatului că suma ce se trimite reprezintă costul unui manual.

La fiecare comandă se va adăoga în plus 15 lei de fiecare exemplar, care reprezintă costul recomandării, volumul urmând a fi trimis recomandat spre a fi sigur că ajunge la destinație.

A APĂRUT : BCU Cluj / Central University Library Cluj

REGULAMENTELE (tip.)

conform art. 100, 264—272 al legii pentru Unificarea Administrativă și anume :

1. Regulamentul (tip.) pentru organizarea diferitelor servicii și atribuțiunea personalului al comunei.
2. Regulament (tip.) comunal de edilitate.
3. Regulament (tip.) de igienă și salubritate publică.
4. Regulament (tip.) de poliție comunală.
5. Statutul pentru constituirea asociației de pășune și
6. Regulamentul privitor la modul de administrare și exploatare a izlazurilor comunale și neimpărțite (urbariale).
7. Regulament pentru administrarea și exploatarea izlazului comunal (separat de cel urbarial).

Regulamentele înșirate aici sub 1—4 fiecare comună are să le întocmească conform art. 100, 264—272 în conformitate cu legea administrativă, prin cari va determina în mod amănunțit organizarea diferitelor servicii, atribuțiunile și retribuțiunea personalului.

Regulamentele de sub 5 și 6 sunt a se întocmi *imediat* și a se trimite spre aprobare Ministerului de Agricultură și spre a fi asociația (urbarială, posesorală) înregistrată în registrul personalelor juridice conform art. 84 din legea persoanelor juridice din 1924.

Pentru fiecare comună trebuie 3 exemplare.

Aceste regulamente sunt tipărite fiecare separat și se pot comanda cu ramburs, dela Dl. **Alexandru Buha**, consilier și delegat județan Lugoj, str. Bisericii 24.

Regulamentul 1 costă (un exemplar) 20 lei

2	6
3	6
4	20
5	25
6	20
7	25

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

Organ al Uniunii Generale a Notarilor Comunali și Cercuali din România

DIRECTOR ȘI REDACTOR RESPONZABIL :
ALEXANDRU BUHA,
consilier orășănesc, președintele Uniunii notari-
lor profesor al școlii de notari, Lugoj, :-:

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
LUGOJ, STRADA BISERICII No. 24.

PRIMREDACTOR :
Dr. **ALEXANDRU VASILIE**

UNIUNEA GENERALĂ A NOTARILOR COMUNALI ȘI CERCUALI DIN ROMÂNIA.

No. 560/1927.

D-lor Notari, D-lor Colegi !

Consiliul de administrație al Uniunii noastre, în ședința sa ținută în Cluj la 3 Mai a. c. a hotărât, să se înainteze un nou memoriu relativ la îndreptarea proiectului legii generale a armonizării retribuțiilor bugetare.

Prezidiul nostru a compus memoriul comunicat aici mai jos și delegațiunea compusă din Dnii Dr. Ioan Pop, Gheorghe Berariu, Nicolae Giurgiu și Todor Crăciun a înaintat-o în 12 Mai Dlui Ministru de Finanțe. Dl. Ministru a luat măsuri ca prin redactarea unui amendament să poată notarul înainta până la tip de salarizare 12 în loc de 8

Aprobarea favorabilă regulamentului asupra felului actelor pe cari le pot redacta notarii comunali este în curgere.

Memoriul este următorul.

Alexandru Buha
președinte.

Domnule Deputat !

Atribuțiunile și activitatea notarilor comunali sunt cunoscute. Acești funcționari depun o muncă de zi și noapte pentru interesele populației și pentru prosperarea statului român.

Partea cea mai mare — în Ardeal și Banat aproape toți — au ca pregătire pe lângă bacalaureat, școală specială și diploma de notar — iar' alții sunt chiar și licențiați în drept.

Compunându-se proiectul de lege pentru armonizarea salarelor bugetare, nu s'a ținut seamă nici de dată asta de calificația, importanța și responsabilitatea atât morală cât și materială a notarilor, și contrar dispozițiilor articolelor din legi existente și a art. 23 din menționata Lege, cum reiese din tabloul 16 anexa VI. s'au încadrat la fel cu alți funcționari fără pregătire sau cu o pregătire mult mai inferioară notarilor : d. e. factorii poștali, agenții agricoli, agenții de urmărire etc.

Uniunea a înaintat Ministerului de Finanțe, celui de Interne și Președinției Camerei memoriul de mai jos și — comunicându-vă și D-voastră D-le Deputat copia acestui memoriu — Vă rugăm să binevoiți a ne sprijini cererea noastră la desbaterea legii, propunând amendamente pentru îndreptarea nedreptăților aduse corpului notarilor cu pregătiri superioare.

Primiți Vă rugăm domnule deputat asigurarea deosebitei noastre stime ce vă păstrăm

Alexandru Buha
președintele Uniunii.

Copie :

Domnule Ministru,

În baza hotărârei adunării generale a Uniunii Generale a Notarilor, cum și în baza hotărârei Consiliului de Administrație ce s'a ȱadus în ședința sa, ținută în ziua de 3 Maiu 1927 în orașul Cluj, — cu revenire la memoriul deja înaintat adresei D-niilor-Voastre, — avem onoare, Domnule Ministru, a depune

MEMORIUL:

nostru, în ce privește solicitările de modificarea „Legei Generale a Armonizării Retribuțiilor Bugetare“, lege votată de către Senat, care în sesiunea extraordinară din luna Maiu 1927 urmează a fi supusă adopției Camerei Deputaților, — partea ce privește încadrarea de salarizare a Corporațiunii Notarilor.

Ocupându-ne cu legea în chestiune, cu durere a trebuit să constatăm starea faptică, că dintre toți funcționarii Statului, singuri noi a trebuit să fim cei mai neglijați în revindecarea drepturilor noastre juste, aducându-ni-se cele mai mari neîndreptăȱiri în ce privește încadrarea salarizării.

Nu ȱinem a desconsidera pe nici-o Corporațiune încadrată în organismul Statului, deoarece îmbunătățirea adusă acestor straturi de muncitori, în urma legii în chestiune, asigurându-li-se interesele, — pe măsura pronunțată se va manifesta rezultatul acestei opere prin îmbunătățirea vieții administrative, așezându-se prin aceasta organismul Statului pe un teren solid și fructifer, prin delăturarea griiei zilei de mâine a muncitorului intelectual, — și pe cât am știi a ne însufleți în preamărirea acestei opere, pe atât ne vedem desiluzionați prin abandonarea aspirațiilor noastre juste.

Legea în chestiune, prin existența dată muncitorului intelectual, este expresiunea unei vieți sănătoase asigurându-se o muncă cinstită.

Este expresiunea drumului ce duce spre o viață normală,

Este expresiunea asigurării demnității Corpurilor funcționărești, promovarea voinței de muncă pentru prosperarea intereselor ȱării noastre,

Legea în chestiune cea mai frumoasă operă a muncii unei Corporațiuni Legiuitoare.

Și acest memoriu, ce cu atâta încredere și speranță avem onoare a-l depune D-niilor-Voastre, vă rugăm respectuos să bine-voiți a aprecia drepturile noastre juste, în consecința a ne reabilita în aceste drepturi asigurate în urma prevederilor Legilor menționate mai jos, învocate pentru sprijinirea cererii noastre.

Art. 23 al. 2 a Legei în chestiune spune: „Funcționarii cari au titlul de bacalaureat sau echivalentul său pot înainta până la tipul de retribuție 15 inclusiv.“

Art. 369 al. Legei pentru Unificarea Administrativa prevede cualificația Notarilor, ca licențiați în drept și știință de Stat, cu absolvenții școalelor de Notari din Făgăraș, Lugoj și Arad, și ca absolvenții școalelor de Notari din Vechiul Regat.

Art. 371 al menționatei Legi prevede înaintarea Notarilor cu titlurile sulevate mai sus până la gradul de șef de birou, inclusiv, cu excepția absolvenților școalelor de Notari din Vechiul Regat, cari vor avea două grade inferioare Notarilor categoriei prime.

În urma argumentelor depuse, reese în mod incontestabil drepturile noastre juste de a fi încadrați până la tip 10 și nu 8 de salarizare, cum prevede aceasta anexa tabloului Legei No. 16.

Și cum Legea în chestiune a avut de scop a urma două principii, — unul, acel a respectării drepturilor câștigate, al doilea de a îmbunătăți soarta Corporațiilor muncitorilor

intelectuali, nici decât nu putem înțelege de ce față de Corporațiunea Notarilor nu s'au respectat și adoptat aceste principii.

In baza prevederilor art. 23 al. 2 al menționatei Legi vă rugăm mult Domnule Ministru a ne așeză în drepturile noastre juste, în felul că Notarilor cu bacalaureat se li se asigure salarizarea tip 6—15, iar Notarilor cu studii Gimnaziale complete, salarizarea tip 2—10, în tocmai cum prevede aceasta art. 23 al. 3 al menționatei Legi.

Neîndreptățile aduse cu încadrarea noastră se evidențiază în mod clar din tabloul alăturat memoriului iar pentru aducerea la relief în mod și mai învederat a acestei stări faptice, dați-ne voe Domnule Ministru, că această chestiune s'o ilustrăm cu unele cazuri comparative:

a) Factorilor poștali li se asigură salarizarea tip 1—8.

b) Impiegaților P. T. T. tip. 3—16.

c) Corporațiunii Agronomilor cu școli inferioare tip 2—7.

d) „ „ Idem, cu școli medii tip 5—15.

e) Corpului Technic Cadastral — cu bacalaureat — și școală specială tip 7—19, și alte nenumărate cazuri la diferite Corporațiuni.

In general se respectă față de toate corporațiunile funcționărești dispozițiunile art. 23 al Legei menționate cu excepția corporațiunii noastre și a secretarilor de plasă.

Aci zace Domnule Ministru neîndreptățirea adusă Corporațiunii noastre, unde pregătirea noastră academică se asimilează pregătirii factorilor poștali, pregătirii agronomilor cu școli inferioare, așezându-ne și încadrându-ne în acelaș tip de salarizarea funcționarilor cu pregătiri absolut inferioare față de ale noastre, și prin aceasta așezându-ne în acelaș grad ierarhic.

Chemarea noastră și ramul nostru de activitate în baza Legei P. T. U. A., credem a fi cu mult mai superioară ca a factorilor poștali etc., deoarece oricât înțelegem a aprecia ramul de activitate a ori-cărei categorii funcționărești, nu putem califica munca noastră de asemenea importantă și valoare cu munca acelor indivizi a căror pregătire este cea mai minimală.

Și cum și D-nia-Voastră Domnule Ministru sunteți pe deplin încredințat, că dela activitatea noastră depinde în aceasta a vieții de Stat, — astfel fiind Corporațiunea noastră constituind un factor absolut important în organismul Statului, — s'a reclamat și se reclamă acestei Corporațiuni o pregătire superioară, ca astfel să poată face față la tot atâtea datorinți, ce solicită o muncă grea și serioasă.

Și dacă aceasta este așa, am fost în firma credință, că Legea în chestiune va deschide porțile revărsării îmbunătățirilor și asupra Corporațiunii noastre, nu cum s'a întâmplat prin Legea de față, asimilând importanța, munca și autoritatea noastră, acelei factorului poștal și a multor alți funcționari cu pregătire școlară minimală.

Rugându-vă din nou Domnule Ministru cu profund respect de soluționarea cererii noastre, Vă rugăm să bine-voiți a primi expresiunea sincerilor noastre considerațiuni de stimă,

Cluj, la 3 Maiu 1927.

Președintele Uniunii Notarilor,
ss. Alexandru Buha.

Notarul Uniunii,
ss. Ioan Hornoc.

Președintele Reuniunii Jud. Satu-Mare, Caraș, Timiș-Torontal și Sălaj,
ss. Leon Bârle, Gheorghe Berariu, Petru Popovici, Ion Popovici.

Tabloul comparativ.

Cu studii de bacalaureat			Cu pregătire de școli medii			Cu studii primare			Pers. de serv.	
Denumirea funcțiunii	Tipul de salarizare prevăzut dela—la	Tabloul în care se găsește	Denumirea funcțiunii	Tipul de salarizare prevăzut dela—la	Tabloul în care se găsește	Denumirea funcțiunii	Tipul de salarizare prevăzut dela—la	Tabloul No.	Denumirea	Tipul de retribuțiune
2	Controlor stagiar fiscal și controlori fiscali	6—10	3	Conducători agricoli	5—11	2	Agenții de urmărire și percepții rurali	2—6	26	H-4
8	Grefieri la judecătorii și curțile de apel	2—14	8	Impiegații și grefierii la judecătorii, tribunalele și curțile de apel	2—10	3	Agenții agricoli	2—7		
26	Impiegații P.T.T.	3—16	15	Corpul conducătorilor silvici	6—12	26	Lucrătorii mecanici P.T.T. și mecanici instalatori	1—7		
26	Desenătorii P.T.T.	5—11	15	Conducători de lucrări de arhitectură	5—11	26	Meseriași P.T.T.	1—5		
26	Contabilii P.T.T.	5—15	26	Conducători tehnici P.T.T.	5—11	26	Cartatorii P.T.T.	5—12		
28	Comisararii de poliție	4—9	26	Mecanic instalator P.T.T.	6—15	26	Factorii postali	2—9		
31	Inginer cadastral topometru cu școala specială	7—19	26	Conducătorii P.T.T.	5—11	26	Magazineri P.T.T.	1—8		
			26	Conducătorii speciali la poliție	4—8	26	Lucrătorii de linie	1—8		
			28	Agentii speciali la poliție	4—8	26	Construcătorii de linie P.T.T.	5—14		
			31	Topometrii ajutoari, desenători, parcelatori	4—11	26	Șoferii P.T.T.	H—5		
			Anexa VII, tabl. B. 28.	Dactilografe	4—11	26	Șefii de agenții	6—15		
						26	Conducătorii magazineri	1—7		
						26	Factori postali rurali	2—9		
						26	Dactilografe	1—7		
								2—8		
									Om de serviciu P.T.T.	

Ce așteptăm dela modificarea L. U. A.

Dr. E. Dandea, Tg.-Mureș.

Aproape de un an de zile se vorbește despre unele modificări esențiale cari ar fi în intențiunea guvernului să le aducă Legii pentru Unificarea Administrativă.

Aceasta lege aplicată dela începutul anului 1926 pe întreg teritoriul țării a avut marele merit al unificării celor patru legiuri diferite, cari erau în vigoare pe teritoriul României Noi. Dar toate lucrările omenesti, și mai ales cele întocmite în grabă, au imperfecțiunile lor. Îndeosebi în provinciile Alipite am simțit urmările acestor imperfecțiuni, cauzate de lipsa unui studiu sistematic și temeinic, care ar fi trebuit să-i premeargă legiurii noastre administrative.

Gaston Monsarrat în volumul său: „La réforme administrative au point de vue économique“ ne spune, că trei sunt principiile esențiale de cari alcătuitoarii ori cărei reforme administrative trebuie să țină seama neapărat: 1., să țină seama de formațiunea politică și de istoria administrativă a țării; 2., să cerceteze pe rând legislațiunile străine și rezultatele lor practice pentru a reține instituțiunile cari par a fi dat cele mai bune rezultate; 3., a adapta ideile sugerate de aceste duble lucrări la necesitățile economice a prezentului.

Dacă cercetăm, care a fost idealul permanent al poporului român din timpurile cele mai vechi aflăm, că aceasta a fost idealul Uniri naționale, împlinit aproape integral în România-Mare.

Studiul teoretic al legislațiunilor străine înseamnă consultarea textelor și a tratatelor de specialitate referitoare la administrație. Cercetarea practică relativă la acele legislațiuni se face prin examinarea rezultatelor obținute din funcționarea instituțiilor create cu legislațiunile consultate.

Dacă este util, ori chiar necesar oricărei reforme administrative să premeargă o asemenea cercetare, inspirațiunea din izvoarele acestea nu au voie să treacă peste o anumită limită rațională. Așa ar fi greșit să imităm servil instituțiunile străine. Căci spiritul legislațiunilor străine d. e. franceze, engleze etc. are o natură deosebită de aceea ce ne trebuie nouă. Acele țări au instituțiunile lor particulare cari nu sunt susceptibile la o transplantare în solul României Noi. Necesitățile de consolidare națională, nevoile industriale, comerciale și agricole sunt altele în acele țări și altele la noi.

Unitatea națională acolo este împlinită de veacuri, la noi numai înainte de câți-va ani. Franța a trecut treptat prin fazele feudalismului, centralizației și a militarizmului, prin cari i-au fost dat Franței să treacă în urma rolului său istoric și a situațiunii sale geografice.

Învățămintele ce le putem trage din diferitele sisteme cari au fost în vigoare pe actualul nostru teritor național trebuia să le utilizăm în primul rând. A fost un principiu la redactarea L. U. A.: „să scoatem politica din administrație“. Dacă — poate — s'a făcut în aceasta privință un pas înainte față de situațiunea anterioară din vechiul regat, față de situațiunea anterioară din provinciile alipite, în special față de cele din Ardeal se observă un regres periculos nu numai în ce privește politica în administrație, dar și posibilitatea apărării intereselor românești. Considerațiunile politice de partid influențau foarte puțin actele administrative în Ardeal dela Unire și până la alegerile făcute în baza L. U. A. Gospodăria publică locală era condusă de funcționari de carieră, a căror independență față de guvern era în o bună măsură garantată prin Statutul Funcționarilor. Capacitatea acestora era asigurată prin legile cari fixau cvalificația și practica administrativă necesară, pentru a putea ajunge în o atare funcțiune.

În urma dispozițiunilor L. U. A. afacerile administrative în mod necesar se cântăresc și — sau mai ales — după aceea împrejurare. că oare cât apasă în balanța electorală. Profitul electoral se urmărește nu numai în alegerea persoanelor. Noul administrar este ales. De cele mai multe ori el este și eventualul candidat pentru un mandat de deputat ori de senator sau cel puțin prietenul aceluia. Este numai foarte natural ca acest administrator să-și cântărească fiecare pas mai mult cu privire la situațiunea și viitorul său electoral, decât a interesului administrației în fruntea căreia stă. Excepțiunile — dacă s'ar afla unde-va — numai ar întări regula. Căci trebuie să recunoaștem cu toții cei ce am privit gospodăriile publice locale de un an încoace, că interesele cărui-va partid politic predominază ori ce altă preocupare. Acestea numai, și nu incapacitatea sau reaua administrație disolvă consiliul, precum tot acestea și nu priceperea și capacitatea noulor administratori face ca aceștia din urmă să

ia locul celor cari nu de bună voie au plecat.

Nu a fost nici un caz — și nici nu poate fi — unde consiliul să îndepărteze primarul ales de el, din partidul politic care are majoritate în consiliu. De grija aceasta nu este preocupat nici un primar. El poate face ce-i place și ori ce intră în largă noțiune de „interesul partidului”. Nu era de loc nevoie, ca legea să pretindă o majoritate de $\frac{2}{3}$ pentru îndepărtarea primarului . . . Dar în tot locul, unde politicianii zilei au voit, au fost și vor fi disolvate consiliile sub regimul actualei legi.

În urmare credem că cel mai necesar lucru ar fi, ca proiectata modificare a L. U. A. să încerce în primul loc eliminarea relexor sus-amintite. Să se asigure administrațiilor locale

conducători competenți și stabili. Recrutarea lor să se facă dintre acei oameni de carieră, cari au dat dovezi de capacitate. Acestora apoi li-se pot acorda atribuțiuni și o libertate de acțiune mai pronunțată, înse pe lângă cel mai larg control al cetățenilor și pe lângă o severă răspundere disciplinară.

L. U. A. a încercat înlăturarea unui rău — lipsa controlului cetățesc în administrație — cu ceva și mai rău: a dat întreaga administrație pradă considerațiilor de profit electoral.

Dacă modificarea proiectată va avea darul să elimine acest rău și să asigure interesele naționale, atunci va fi cea mai utilă legiuire care s'a adus dela Unire.

„Celebrarea căsătoriilor la Mohamedani și Divorțul”

Prin localitățile cu populația musulmană, celebrarea căsătoriilor musulmane se fac de hatip, potrivit art. 102 din regulamentul actelor de stare civilă, care spune:

„Căsătoriile dintre locuitorii mohamedani din Dobrogea se vor celebra, după voea părților, fie la primăria locală, conform legilor române, fie potrivit prescripțiilor lor religioase, de către cadiul sau hoguea din localitate”.

Foarte bine căsătoria se celebrează de hagi, dar se naște întrebarea: Hagea nu trebuie să aibă și el registrele de stare civilă prevăzute de art. 15 din Reg. Act. st. civilă?

Ba da, căci în acest caz el îndeplinește funcția de ofițer de stare civilă și trebuie pus sub control, la fel ca ori ce oficiu de stare civilă. Redactarea actului să fie la fel cu formular Nr. 32 din regulament, prezentând la hage și actele prevăzute de art. 94 din regulament; iar hoguea să se conformeze art. 127—133, 141, 143—150, 210 și 278 cod. civil, pretinzând părților actele necesare după cazuri.

Se naște întrebarea, dacă se respectă aceste dispozițiuni!

Nu se respectă nici una. Căsătoria se celebrează de hoguea satului, fără a ține socoteală de art. 98 din regulament și art. 194, 195 și 196 Cod. civil. El celebrează căsătoria astfel, că tinerii nici n'au de veste că se căsătoresc, doar în ajun află de prin vecini că dimineață se duce la barbat (cogea) sau invers că-i aduce nevastă.

Căsătoriile sunt făcute numai în vederea banului și a averii, nu a necesității de a-se căsători.

De etate nu mai vorbesc, copii de 12—14 ani se însoară, gradul de înrudire la ei lipsește, doi frați ține două surori sau vice versa, doi văduvi sau divorțați

se recăsătoresc, iar copii lor se căsătoresc și, alte multe.

Căsătoria se celebrează de hogue, pe baza unui certificat eliberat de cadiu, pe care de altfel hoguea a avut grijă s'o celebreze cu mult mai înainte.

Registru de stare civilă nu se pomeneste, hoggii se declară mulțumiți cu certificatul de la cadiu, ne având de nimeni nici un control asupra acestor nereguli.

După ce a celebrat căsătoria, dacă își reamintește, ia un extract, se duce la unul care știe carte, și-l completează ca vai de lume, aducându-l la primărie pentru transcriere; iar dacă a doua zi i-ai mai cere un extract îți va aduce, sau un alte bazagonii.

Nu pricep de ce nu vor să respecte textul legii cel puțin ca formă dacă nu ca fond?

Astăzi în Turcia căsătoriile se celebrează numai înaintea ofițerului de stare civilă (primărie), ori de ce nu s'ar lua și aici aceleași dispozițiuni, căci numai în felul acesta s'ar putea scoate la lumină!

Divorțul constă din trei întrebări puse de hogue, și dacă partea reclamantă răspunde la câte trei întrebări nu, Hoguea pronunță divorțul, chit, că cel care îl cere n'ar avea dreptate.

După cum vedem, o sentință dată într'un minut.

După cât-va timp revine, după ce trăește cu o altă femeie cu care s'a căsătorit legitim, divorțează la fel ca mai sus și o ea pe cea dintâi.

În definitiv dacă are bani, poate să rânduiească atâtea femei, de câte plăcere are.

Bine ar fi ca și la mohamedanii de la noi din țară, să li-se aplice aceleași formalități cerute la români, după cum se aplică chiar și în Turcia.

Dispozițiunile codului civil și Reg. Actelor de stare civilă să fie aplicat tuturor cetățenilor români fără nici o excepție de religie.

C. N. Nicolau
notar stabil cl. I.

Pe drumul spre bine.

Voința și dorul de propășire, crearea unei situații demnă pentru noi a fost totatătea motive pentru cari am crezut de bine a lua parte în acțiunile noastre menite pentru îndreptarea neajunsurilor de cari ne zbatem și prin aceasta a contribui și subsemnatul la construirea aceluia edificiu, care va constitui fala și mândria Corporațiunii noastre.

Modestia poate mi-a fost întotdeauna una dintre cele mai prețioase calități și idea intereselor personale a fost și este și azi o noțiune necunoscută de către mine, am urmat în tot timpul a sigură cărare, nu pentru mine însumi ci pentru accesul mulțimei, pentru accesul nostru propriu, pentru îmbunătățirea situației noastre care așteaptă îndreptare.

Și dacă colegul nostru I. Sas, crede aceasta altfel, este a se atribui singurei cauze, că nu sa nizuit a înțelege totaceea ce articolul „Pentru îndreptare“ a ținut se evidențieze.

Și dacă colegul I. Sas, și-a uitat de sine și a întruibunțat totatătea espresioni vătămătoare adresei mele, cu aceasta ocaziune țin a mă ridica asupra nivelului d-sale și l' intimpin cu iubire și stimă, căci imi ște coleg, în cunoștința cauzei, că și Dsa, întocmai ca subsemnatul, cum și cu toții, dorim și vrem prosperarea, fericirea Corporațiunii noastre, osebiva este lupta în alegerea principiilor cari ar putea să desărvârșească aceasta operă.

Iar pe viitor ca învățătură să-i servească Dlui Coleg, că o acțiune ce desărvârșește un interes comun, nu se poate duce la bun sfârșit cu infiltrațiunea patimei.

În articolul „Pentru îndreptare“ nu am ținut a deonesta pe nimeni și chiar nici pe autorul anonim și poate nu ar fi nici luat ființă acest articol, dacă colegul Sas, în articolul d-sale intitulat „Cu soț sau fără soț“, nu s'ar fi ocupat cu chestiunea încorporării noastre de funcționari comunali.

Și acum trecând în meritul obiectului ce intenționez a-l desvolta, constat următoarele: Dl. coleg I. Sas afirmă, că interesul corporațiunii notarilor nu-l vede asigurat, decât prin încadrarea noastră în funcționari comunali și că oricare Coleg conștiu nu poate să susceapă o altă idee contrară.

Nu ca supărare Dlui coleg, subsemnatul nu pot să consimt ideii preconizate, cum nu au consimțit la aceasta o parte foarte însemnată a colegilor noștri, căci chestiunea în litigiu abia a avut diferență de voturi și astfel fiind, aceasta nu e singur ideia mea, ci este a multora, pentru care țin a mă lupta, nu pentru că sum înconștiu ci pentru că îmbunătățirea situației și asigurarea prestigiului nostru față de populația de sub conducerea noastră, cum și în viața noastră socială numai în asemenea condițiuni o vād asigurată cum și interesele Statului.

Și cum lupta decide asupra existenței unui popor, întocmai la fel se presintă și situația unei corporațiuni, care este inertă fără luptă.

Lupta este viața, lupta este simbolul existenței. Lupta este viața corporațiunii noastre și atunci nu înțeleg de ce se teme Dl. coleg I. Sas de aceasta luptă, încercând să pună stavilă asupra discuției articolului d-sale, declarând pe acel care ar îndrâzni să combată ideile d-sale de membru nedisciplinat al Uniunii.

În cadrul acestui articol țin din nou a'mi esprima stima și respectul față de prezidiul nostru, cum am crezut de cuviincioș a o face aceasta întotdeauna și dacă în articolul „Pentru îndreptare“ am atribuit puțină ușurință prezidiului în atitudinea ce a avut-o asupra chestiunii încorporării Notarilor de funcționari comunali am făcut-o de bună credință, deoarece prezidiul în adunarea generală dela Oradea, observând divergența atât de culminantă a părerilor, ar fi trebuit s'o treacă ca obiect de desbatere în ședințele Reuniunilor județene, în care caz s'ar fi putut manifesta atitudinea fiecărui membru. O asemenea chestiune atât de delicată, în felul acesta ar fi urmat o rezolvire la voința generală a Corporațiunii noastre.

Și ca urmare discuției rog pe Dl. coleg să binevoiască a mă lămuri asupra aserțiunii d-sale, cum este a se înțelege, — memoriul asupra modificării legii pentru Unificarea Administrativă nu este o lucrare inerentă a proiectului? Deoarece după părerea subsemnatului fie memoriul fie proiectul de modificare, numai în acel caz pot consitui un ce integru, dacă ideile sunt în consonanță și cuprind aceleași principii, — ori d-sa cum suscepe aceasta ideie.

Și dacă este la fel afirmațiunilor subsemnatului, cum altcum nu poate să fie, de ce atâta patimă asupra memoriului în chestiune. Nu corespunde realității, că în memoriul în chestiune s'ar fi adoptat ideia numirei noastre de către Ministerul de Interne la propunerile consiliilor comunale, — am susținut întru toate principiile legiuitorului de a fi și a rămâne funcționari de stat pe lângă revindecarea drepturilor noastre, ca atunci, când administrația vieții comunale o facem noi, — să intrăm și în drepturi, și la aceasta cred a avea și consimțământul d-lui coleg, deoarece din nou înțeleg a afirma, că forța intelectualității noastre întotdeauna va stăpâni puterea primarului comunei rurale, și aceasta e motivul pentru care cerem și solicităm încadrarea noastră în drepturile juste de a conduce administrația vieții comunale rurale alături de primarul comunal, care nu este altceva de cât espresiunea Statului.

Intrutoate am fost și azi sunt de principiul, că îmbunătățirea situației de același interes pentru stat și comună, nu se poate ajunge de cât prin asigurarea continuității de muncă. chestiune ce zilnic conturbă activi-

tatea și liniștea noastră, cu toate acestea sunt contrar ideii funcționarului comunal, în aceea firmă speranță, că ideea inamovibilității noastre va lua ființă prin necesitatea reclamată de interesele publice, prin solidaritatea manifestată în puterea noastră vitală, prin munca noastră cinstită, cari toate acestea vor constitui cel mai puternic zid de apărare a intereselor noastre proprii și ale intereselor comune, în care caz teama, că noi în calitate de funcționari de sat nu vom avea grije de interesele comunelor, cum o susține aceasta Dl. coleg I. Sas, nu va avea loc, cum nici până acum nu ar fi trebuit să aibă, deoarece noi, ca funcționari de stat și până acum am ținut a promova interesele comunelor, cari în integritate sunt ale statului.

Cărarea și drumul ce duce spre bine, ar fi asigurarea inamovibilității noastre.

În jurul acestui principiu, în jurul acestei cauze ce desăvârșește interese obștești ar trebui să încingem lupta noastră, umăr la umăr, — ce din partea mea cred, că am duce-o la bun sfârșit, deoarece dreptatea și interesele obștești, promovarea acestui ram de administrație pentru binele comun, trebuie să predomineze oricăror alte interese.

Nesiguranța pentru ziua de mâine, în urma transferărilor noastre la ordinea zilei conturbă liniștea activității și a vieții familiare, — în fiecare zi cu gândul, că ziua de mâine ce va aduce.

În urma acestui fapt suferim noi, — suferim bunul mers al administrației, ceace nu poate fi interesul statului, pentru căre motiv, în puterea armei de luptă, cred a învinge.

Pe urmă mă miră mult mentalitatea Dlui coleg, că subsemnatul prin articolul „Pentru îndreptare” a-și fi pretins ilegalități nu înțeleg unde zace ilegalitatea în articolul în chestiune, în care nu se sulevă altceva decât principii individuale și poate a acelor domni colegi, cari au pledat pentru idea menținerii noastre în cadrele funcționarilor de stat.

Nu înțeleg de ce atâta ură contra articolului în chestiune, atunci când subsemnatul am ținut a mă folosi de celea mai cuviincioase expresiuni în argumentarea principiilor. Cu aceasta ocaziune numai atâta, regret, că Dl. coleg nu adoaptă acel principiu al adevărului, că bătaia în idei întărește și fortifică principiul luptei.

Cât despre cererea Dlui coleg, de a-l lămuri asupra principiilor sprijinitoare chestiunii, în liniamente generale țin a mă folosi de următoarele argumente :

Intențiunile legiuitorului în legea pt. Unificarea Administrativă față de corporațiunea notarilor sunt de o mare însemnătate, ce se probează prin însuși faptul, că ne încadrează între organele principale ale vieții administrative, cum : Prefect, Subprefect, Pretor, Notar.

Este adevăr cunoscut de toată lumea, că legea pentru comunele rurale este inaplicabilă și că corpora-

țiunea notarilor a fost frustrată în unele drepturi a căror revindicare s'a cerut prin memoriul Uniunii noastre, — credem și sperăm în atingerea drepturilor noastre juste, pentru cari ținem lupta și atunci reîntregăți în drepturi ce mai poate fi la mijloc pentru a dispăcea de a-fi funcționari ai statului.

Singurul motiv, care poate să pledeze pentru ideea funcționarului comunal este chestiunea inamovibilității, pentru asigurarea cărui drept, azi luptă toate organizațiile funcționărești, luplă ce de sigur se va duce la bun sfârșit, stându-ne în sprijinul nostru ca un zid puternic interesele asigurării unei vieți administrative sănătoase, — interesele vitale ale populației, urmând a pune sfârșit transferărilor noastre sub masca interesului de serviciu, în consecință a asigura stabilitate deplină muncitorului intelectual intru ducerea la bun sfârșit a operei sale.

Și cum principiile legiuitorului nu au fost pentru degradarea funcțiunii de notar, ci din contra pentru a-l ridica la un prestigiu cât mai înalt posibil, ca astfel chiar la fundamentul edificiului administrativ să aibă celea mai bune elemente pentru îndreptarea și conducerea mecanismului statului, unica și singura bază pentru prosperarea intereselor obștești, astfel fiind, de ce să dorim degradarea noastră, — de ce chiar noi ne pronunțăm contrar intereselor statului, atunci când statul dorește a ne avea sub protecția sa.

Prestigiul Corporațiunii noastre a ajuns a fi respectat, munca noastră apreciată, conduită noastră socială plăcută pentru obște, totatătea motive pentru a fi demni situației noastre ce urmează să o susținem și să o fortificăm prin eluptiona drepturilor noastre, în primul rând pentru asigurarea celui mai radical desiderat al nostru : inamovibilitatea.

Nu pot cădea de acord pentru încadrarea noastră de funcționari comunali, în care caz nici decât nu vād asigurate drepturile noastre pentru a ajunge la aceea retribuțiune pe care o putem solicita dela stat și este o chestiune absolut dubie, că statul în cazul ce am deveni funcționari comunali ar contribui oare la întregirea retribuțiilor primite dela comune și oare ar mai avea grije de soarta noastră, deoarece pentru subsemnatul comunele nu represintă deplină garanție pentru ocrotirea drepturilor noastre în măsura ce o putem solicita aceasta dela stat. Ce va fi în acel caz cu drepturile noastre de pensie. Trebuie să admitem, că am sta în fața unei nesiguranțe, care rău ar constitui un ce și mai rău, decât răul de azi, pentru care purtăm luptă și pe care credem că-l vom învinge.

În cazul ce am deveni funcționari comunali, puterea noastră de acțiune nu ar mai presenta situația zilei de azi, deoarece' admițând părerile d-lui coleg I. Sas, că statul ar veni în ajutorul cu oareșcareva sume, leafa am primi-o și dacă nu direct din caserile comu-

nelor, însă totuși retribuți de către comune, care împrejurare și însuși faptul că am devenit funcționari comunali, — nu a rareori ar naște pretențiuni exorbitante în concepțiuni false de a fi considerați de organe de executare și nu de conducere, aceste și totatătea cauze, cari asemenea ne ar conturba în liniștea muncii noastre și ar produce o diminuare în voința și puterea de acțiune în opera promovării intereselor obștești, cauze-ce nu pledează pentru funcțiunea noastră comunală.

De una să nu uităm, că bunul mers al activității noastre în viața comunelor rurale, depinde dela puterea independenței noastre față de populația ce stă sub conducerea noastră, și aceasta independență nu este asigurată decât în calitate de funcționar de stat, astfel fiind mai bucuros țin a pleda pentru supremația statului decât a comunei.

Domnilor Colegi! În baza celor sulate, interesele noastre nu le văd asigurate decât în calitate de funcționari de stat, condițiune ponderoasă ce pledează atât pentru interesele Statului cât și ale comunelor, și aceasta este ideea sănătoasă ce trebuie să o susținem.

Și ca închiere, recensie în detaliu asupra articolului d-lui coleg I. Sas, nu doresc a face, deoarece nu voiesc al supăra, și nu o fac aceasta nu de teama d-sale ci din principiile sulate, scopurile noastre fiind cu mult mai superioare, de una însă țin a-l ruga pe d-lui coleg, că nedumeditirile și plângerile ce le are față de unii membri și unele Reuniuni județene să le scoată la iveală cât mai curând, aceasta în interesul corporațiunii noastre și pentru reputația D-sale de a lua o luptă deschisă, deoarece lupta la spate lasă după sine mult de dorit și avertisment o ținută demnă ce nu admite porniri neadmise. Stima și respectul vor fi acelea arme, cari vor promova interesele noastre. Aceasta se cere delă noi fiecare, condițiune ce va ridica prestigiul nostru. Acesta e drumul spre bine.

În revindicarea acestor drepturi, rămân și doresc a rămâne și pe mai departe colegul stimător a d-lui I. Sas, deși în principii contrar.

Halmeu, la 23 Martie 1927.

Notar, Leon Bârle.

Despre atribuțiunile și salarizarea notarului.

Atât prin legea de unificare adm-tivă, cât și prin majoritatea celorlalte legi de administrație publică, s'au dat în sarcina notarului, o mulțime de atribuțiuni, — care dealtfel, — sunt cam grele de îndeplinit. Așa de exemplu, cele mai principale sunt:

1. Culegerea datelor statistice și întocmirea situațiilor respective, nominal sau numeric; care statistici sunt cerute de prefectură, pretură, cercul de recrutare, serviciul veterinar, etc. etc.

2. Îndeplinirea procedurilor, în materie civilă, penală și comercială, etc. în care scop lucrează cu toate instanțele judiciare din țară.

3. Biroul populației; eliberare de buletine, înscrieri, mutății, etc.

4. Rezolvareacorespondenței ce-o primește dela diferite autorități civile și militare.

Sunt apoi, atribuțiuni care deși prin lege sunt date în sarcina primarului, totuși tot notarul le execută și anume:

5. Recensământul tinerilor pentru armată ca: înscrieri pe tabele în 3 exemplare, mutății, întocmirea actelor de dispensă, a cărui dosar se compune din 8—15 file, etc.

6. Întocmirea și păstrarea actelor de stare civilă, care în vechiul regat se scriu cu mâna în 2 exemplare și se întocmește și buletinul în 3 explare; iar dosarul căsătoriei se compune din 8—12 file.

7. Recensământul animalelor, vehicule, etc. care trebuie ținut la curent cu mutațiile ivite și se comunică lunar Cerc. de Recr.

8. Recensământul locuințelor, idem.

9. Întocmirea lucrărilor de apărare națională, idem.

10. Multe, multe, alte lucrări de o mai mică importanță.

Cine le lucrează toate acestea?? Singur notarul!! Aceasta din cauză că majoritatea comunelor nu au mijloace, pentru a plăti un secretar de notar, sau măcar un copist (cancelist). În județul nostru, abia câte-va comuni mai bogate în venituri, au câte un copist în cancelaria notarului, restul n'au.

Din această cauză, notarul este nevoit să lucreze și peste orele de serviciu, ba chiar și noaptea, numai pentru a face față măcar nevoilor serviciului; nu mai vorbesc spre a fi la curent, căci este imposibil.

Se întâmplă adeseori, ca notarul să fie amendat, să primească observațiuni, etc. pentru că n'a îndeplinit la timp procedurile, n'a răspuns în termen la ordinele primite, motivându-se neglijența. — Acest lucru se întâmplă de obicei cu autoritățile judecătorești, care nu țin samă de nimic și pentru o singură procedură întârziată, notarul este amendat.

În general vorbind, atribuțiunile celorlalți funcționari sunt anume determinate și mult mai restrânse; așa de exemplu:

1. Perceptorul și agenții fiscali: urmărirea și încasarea veniturilor statului, precum și aplicarea legilor fiscale.

2. Agentul sanitar: vaccinarea, revaccinarea, măsurile de preîntâmpinare sau combaterea bolilor epidemice, aplicarea legilor sanitare.

3. Agentul veterinar idem.

4. Învățătorul: predarea lecțiilor la elevi, educație, morală, etc. plus că are 3 luni vacanță vara, 15 zile la Crăciun și 15 zile la Paști.

5. La fel și ceilalți funcționari din comună; pe când numai singur notarul, are atâtea atribuțiuni, încât luat din scurt, poate că în grabă nu ar putea să le enumere. De multe ori nu știe care lucrare trebuie să o facă mai întâi, și care mai pe urmă, căci biroul său este inundat de lucrări, care multe sunt cu caracter urgent.

Cu toate acestea, notarul trage mereu la carul împovărat al ad-ției rurale, fără a zice nimic și așteptând timpuri mai bune.

Se vede deci, cât de important este acest funcționar în comuna rurală, dar totuși prea puțin importantă i se dă; căci astăzi este cel mai prost plătit, față de ceilalți funcționari ai statului, în raport cu munca și răspunderea sa.

Înainte de război și chiar cu 20—30 ani în urmă, atribuțiunile notarului erau mai puține, fiindcă și populația comunelor era mai mică; cu toate acestea, era mai bine plătit decât ceilalți funcționari ai statului ca: agent fiscal, agent sanitar, învățător, etc. — Astăzi însă, lucrurile au luat o întorsătură contrară, căci notarul are atribuțiuni mai multe și grele; fiind și mai prost plătit ca ceilalți funcționari.

Salarul primitor al unui notar din vechiul regat, în prezent variază dela 9—41—2401 lei lunar; poate să-și închipue ori cine, cum poate trăi dânsul cu acest salariu, mai ales dacă este familiar și are copii. Munca intelectuală, — peste măsură, — și viața de birou, unde aerul este alterat, pe mulți îi face să suporte cu greu traiul, fiind predispuși la diferite boli.

Se știe că notarii sunt mai rău plătiți, față chiar de funcționarii comunali, — pe alocurea, — căci nu mai vorbim de funcționarii instituțiilor particulare, care sunt bine plătiți aproape ca în timp normal.

Din cauza aceasta, mulți notari, — chiar din cei mai buni, — au părăsit încă de mult, această carieră, și nu este exclusă posibilitatea ca să mai părăsească și alții, dacă această stare de lucruri nu se va îndrepta. Este o mare jignire pentru un notar, văzând că un agent fiscal, ag. sanitar sau secretarul comunal, este superior în salar lui.

Toate obiectele de prima necesitate ca: alimente, îmbrăcăminte, încălțăminte, etc. sau scumpit de 40—100 ori ca în timp normal, pe când salarul notarului este sporit abia de 20—25 ori ca în timp normal.

Se zice că funcționarii rurali, trăesc mai bine ca cei urbani; ori această idee este greșită; — căci funcționarul urban găsește pe piață tot ceea ce are nevoie și cu prețuri convenabile (după tarif), — pe când funcționarul rural, de multe ori nu găsește alimente în sat, căci săteanul știind că nu plătește prețul ce pretinde el, spune că n'are de vânzare și atunci n'ai ce face, trebuind să rabzi. Săteanul are un obicei, că duce la oraș spre vânzare produsele lui; iar acolo chiar dacă nu i se plătește cât vrea el, este nevoit să vândă ori cum; decât să aducă înapoi acasă produsele.

În concluzie deci, trebuie, iubiți colegi, — ca cu toții să stăruim pe toate căile, ca la fiecare comună să se numească câte un secretar de notar, care să ne ajute în exercitarea atribuțiunilor noastre; căci altfel eu mare greutate vom duce singuri carul ad-ției rurale.

Totodată să se aibă în vedere ca la întocmirea proiectului definitiv și la votarea legii pentru armonizarea salariilor, notarul să fie trecut într-o clasă superioară de salarizare chiar față de învățător; căci și înainte de război a fost superior în salar față de învățător și de ceilalți funcționari.

Gh. Bărbieru

notarul com. Borlești, jud. Neamț.

Funcționar de stat ori comunal?

Prin onorata revistă „Administrația Română“, se discută în prezent chestiunea, dacă notarul trebuie să fie funcționar de stat sau comunal.

Regret că nu cunosc cuprinsul memoriului de care se vorbește că s'ar fi înaintat și nici articolul „Cu soț sau fără soț“ care a provocat discuția. Se poate deduce însă că, în Ardeal există un puternic curent, pentru reîncadrarea notarului ca funcționar comunal. De aceeaș părere este și d-l Ioachim Sas, care prin articolul „O lămurire“, publicat în No. 5 al revistei, combătând pă-

rerile exprimate de către d-l Leon Bârle, susține teza favorabilă notarului ca funcționar comunal. Cum această chestiune interesează întreg corpul notarial, găsesse nimerit a cerceta, întrucât sunt întemeiate motivele ce se invoacă în sprijinul celor două teze. Rog a nu se considera aceasta ca o dorință de polemizare, căci acum, când politicianismul prin diferite mijloace, legale și nelegale, tinde a desființa corpul notarial, avem nevoie mai mult ca oricând, de unire și armonie între noi. Pentru menținerea acestei armonii însă, discuțiile de

clarificare sunt bine venite, pentru că atunci când, în numele notarilor, se revendică un drept, se știe că revendicarea aceluși drept, este cerută de majoritatea lor.

D-l I. Sas își începe articolul cu fraza descurajantă, că chestiunea nu depinde de voința noastră. Acest fapt, din nefericire, este adevărat, însă numai în parte. Într'adevăr, dacă nu totdeauna se ține seamă de doleanțele noastre, nici ignorate cu totul nu pot fi, mai ales când ele se repetă stăruitor și când sunt expresia întregului corp notarial. Altfel ce rost mai au revistele și asociațiile diferitelor categorii de profesioniști? Nici unul. În acest caz ar trebui ca soarta noastră să fie lăsată la voia întâmplării și a guvernanților, cari, fie din interes de partid, fie că nu cunosc realitatea, nu vor căuta nici decum a ne îmbunătăți situația morală și materială.

E adevărat că situația actuală a notarului nu este de invidiat, însă nu la trecerea în serviciul comunei este salvarea.

Deasemenea, părerea ca notarul să fie numit pe baza recomandării Consiliului Comunal, nu e mai fericită.

Sunt de acord cu d-l I. Sas, atunci când spune, că un notar nu poate fi folositor, decât fiind inamovibil, căci se va ști strâns legat de comuna unde funcționează. Dar dacă notarul nu are inamovibilitatea ca funcționar de stat, cum va avea-o ca funcționar comunal? Oare Consiliile comunale compuse din ignoranți sau ambițioși produși politici, nu vor reacționa, atunci când nu-și vor putea satisface interesele partizanilor, din cauza notarului, acărui soartă, ca funcționar comunal, vor avea-o în mână? Stimatul Coleg susține că inamovibilitatea, ce ar căpăta-o notarul prin modificarea Statutului, implică numirea de „Funcționar de stat privilegiat”. Fie și așa; ce rău ar decurge de aci? Dacă magistrații cu inamovibilitatea, e rău? Dacă învățătorul are stabilitate adevărată, suferă cultura? Nu. Din potrivă, progresele făcute de țara noastră în ultimii ani, nu se datoresc decât acestora. Progresul țării nu va fi desăvârșit, decât atunci când vom avea o administrație inamovibilă, la adăpostul oricăror ingerințe și cu o bună situație materială, fără de care nu i-se va putea pretinde moralitate.

Interesele statului, nu pot fi apărate bine, decât

atunci, când funcționarul va ști că respectând legea și impunând să fie respectată de toți, nu va avea de suferit. Așa cum e azi, notarul nu poate aplica legea, pentru că cutare politician cu trecere „sus”, intervine și în 24 ore notarul e mutat în „interes de serviciu”. Iată formula nefastă, care, contrariu părerei d-lui I. Sas, trebuie săprimată și numai atunci vom avea bună administrație.

Dacă un notar nu-și îndeplinește bine atribuțiunile într'o localitate, nici în altă parte nu le va îndeplini mai bine. Din contra, el va lucra din ce în ce mai rău și fiind purtat din loc în loc, „în interes de serviciu”, va semăna pretutindeni, incapacitatea și deci anarhia.

În actuala organizație notarul nu va putea fi abandonat, căci nu se poate face comparație între primarul comunelor urbane și analfabetul primar rural. Sub orice denumire deci, în comunele rurale, statul va trebui să-și aibă un reprezentant, care să supravegheze aplicarea legilor, să stimuleze și să îndrumeze administrația comunală.

Ideia ca notarul să fie egal în atribuțiuni cu primarul, este imposibilă de pus în aplicare. Nu se poate concepe o țară cu doi suverani, un județ cu doi prefeți și nici o comună cu doi primari. Poporul nostru are un proverb plin de înțelepciune: „Nu se pot băga două săbii în aceiaș teacă”.

Care dintre ei doi va avea întâietatea? Notarul, bazat pe cultura și experiența sa, va pretinde să fie ascultat. Primarul, tare pe dreptul ce-l are prin lege, nu va ceda. Consiliul comunal nu se va solidariza, decât cu acel care este alesul lui și astfel autoritățile vor fi într'o veșnică neînțelegere, spre paguba comunei.

Din cele spuse mai sus ca concluzie reiese:

1. Notarul trebuie menținut ca funcționar de stat, îmbunătățindu-i-se situația.
2. Cu puteri unite să luptăm pentru suprimarea mutării în interes de serviciu.

Deocamdată renunț a indica mai multe soluțiuni, pentru îmbunătățirea situației noastre, acestea putând forma subiectul unui alt articol.

A. N. Iliescu

Notar.

Dobramir din Vale — Constanța

UNDE DUCE NEINCREDEREA.

La timpul său, când era actuală votarea legii administrative și a celei electorale, am arătat că nu se lucrează corect atunci, când se amestecă justiția în alegeri, dar ori-cine a crezut atunci, că râvnim la noi atribuțiuni și nu ni-s'a ascultat glasul.

Se vorbește de descentralizare, dar aceia nu se practică acolo, unde-i-ar fi locul, pe-când în unele locuri e prea mare descentralizare. Se caută după eco-

nomii bugetare și după micșorarea după putință a bugetului statului, dar se lucrează chiar contrar, iar contribuabilul se plânge mereu, că e prea greu impus, pe-când necesitățile impun îngreunarea sarcinei contribuabilului și mai tare, căci cheltuelile se urcă, pe-când venitele sunt aceleași.

Am arătat în diferite rânduri, că dările se pot prescrie și cu mai puține spese și mai mult ca ori-unde,

la finanțe s'ar putea reduce numărul funcționarilor, pe-când contribuabilii ar putea fi scutiți de multe spese, ce au a face anual mergând la sediul plasei ca să fie impuși.

Aș voi acum să arăt lacunele legii electorale, deși nu se poate spera, că în curând se va putea ajunge la modificarea acestei legi, căci se bazează pe politică și pe tradiție și e mai nouă, deci mai partică decât celelalte.

În anul 1926 s'au făcut câteva alegeri, la cari a trebuit să participe o mare parte a locuitorilor țării. Alegerile comunale s'au făcut în comunele respective, deci acolo, unde s'au prezentat mai multe liste, adică în comunele în cari a trebuit să se țină alegerile toți alegătorii au pierdut câte 1/2 zi de lucru. Au urmat apoi alegerile pentru cameră și senat, când n'au mai fost scuze, ci fiecare locuitor cu drept de vot a trebuit să-și facă datorița de alegător spre a evita urmările puse în perspectivă, adică amenda. Socotind o zi de lucru pierdută de alegători numai cu 50 Lei și să presupunem, că dintre locuitorii țării a patra parte sunt bărbați cu drept de vot pentru cameră și numai a zecea parte pentru senat, fără a mai ținea cont de alegerile mai mici și de balotaje, fără a ținea cont de pierderile C-F-R. cu călătoriile gratuite, bugetul național s'a încărcat cu 2-300,000,000 Lei, iar bugetul țării s'a încărcat cu o sumă considerabilă de diurne și spese în legătură cu prăgtirea și efeptuirea alegerilor.

Dacă respectivul alegător n'ar fi trebuit să alerge în a doua sau a treia comună la secțiunea de votare, ci ar fi votat acasă în comuna respectivă, ar fi pierdut numai câteva ore și nu ziua întreagă de lucru, iar dacă alegerile ar fi fost prezidate de organele administrative, spesele făcute cu prezidarea s'ar fi putut economiza, tot-așa n'ar mai fi fost nevoie de grefieri de la judecătoria, căci în ori-care comună s'ar fi aflat câte-un grefier.

Zadarnic ne gândim la economii până-când nu economisim acolo, unde e vorba de sume mai mari și unde putem realiza economii considerabile, dacă nu la alegeri și la impuneri, unde poate fi vorba de înlocuire. Oare prin reducerea numărului funcționarilor vom putea realiza economii considerabile? Nu prea, căci până-când micșorăm numărul diurniștilor și al cocoșăților favorizați de împrejurări asvârliți în posturi înalte, trebuie să mărim numărul profesorilor și al învățătorilor, căci în multe părți se simte încă destul de

tare lipsa de lumină, iar diurniștii respectivi fac un serviciu cât de bagatel pentru leafa ce primesc, însă spesele împreunate cu alegerile și cu impuneri, mai departe pierderea atâtelor zile de lucru, sunt cu totul zadarnice sunt absolut evitabile, adică sunt bani aruncați în vânt, cari ar putea rămânea în buzunarele locuitorilor sau în vistieria statului.

Până-când în unele direcții spesăm fără cumpăt, chiar fără rost, sunt zadarnice toate încercările de economizare și de trecere la normal.

Dar mai e o lacună în legea electorală, care dă loc la nemulțumiri. Aceasta constă în faptul, că s'a creiat zona de votare în care numai alegătorii pot pătrunde, tot-așa în localul de votare pot intra numai posesorii de certificate de alăgători, nu însă și membrii familiei acelora, cari nu se pot prezenta la votare poate, că din motive serioase și astfel toate absențiile rămân nejustificate și se pedepsesc fără cruțare, dacă nu urmează eventual vre-o amnestiere generală.

Trebuie să ne desbărăm chiar și de tradiție acolo, unde împrejurările pretind aceasta și trebuie să ne încredem mai mult în administrație, căci precum se știe, viitorul unei țări e legat strâns de administrația ei întocmai cum a fost legată existența dinastiei Habsburgice de administrația sănătoasă pe care s'a bazat secole întregi și care a purtat-o pe umeri până în momentul din urmă, căci dacă partea cea mai mare a elementelor sănătoase n'ar fi fost mobilizată și dacă organele rămase acasă n'ar fi fost suprîncărcate cu lucrări, ce privau războiul, prăbușirea poate-că n'ar fi urmat, sau poate-că ar fi urmat cu un ceas mai târziu, căci pornirile subversive s'ar fi lovit de zidul de granit pe care l'a constituit atâta timp administrația în timpuri normale, care în timpul războiului s'a slăbit, însă nu s'a destrăbălat.

E adevărat, că avem multe uscături în administrația de astăzi, dar nu putem zice că întreaga pădure constă numai din uscături. Elementele necorespunzătoare chiar dacă nu se selecționează de-acum se cern rând-pe rând și tot trebuie să ajungem acolo, unde ar trebui să fim deja, ca administrația, această oștire civilă, care e chemată a asigura liniștea și pacea înlăuntrul hotarelor țării, care din cauza metamorfozei prin care a avut a trece, a ajuns să fie astăzi ponegriță și disprețuită, să-și elupte drepturile, de cari trebuie să se bucure, ridicând astfel și prestigiul țării.

I. Sas notar.

Între tradiție, real și ideal.

(Urmare)

Față de sistemele de administrație din provinciile alipite și vechiul regat, fără îndoială că sistemul cel mai ideal — și încă real ideal — era cel din Ardeal.

Și toți cari așteptam și doriām ridicarea administrației noastre, socotiam că privirile celor ce au colaborat la alcătuirea legii de unificare se vor aținti și opri la acest sistem, păstrându-i cât mai mult fondul și principiile, modificându-se parte din dispozițiuni și denumirile funcțiunilor, spre a se face unificarea cu cele din regat.

A triumfat însă tot tradiția administrației din vechiul regat, deși era vădit inferioară, foarte multe dispozițiuni luându-se din legea org. com. rur. din 1908.

Cât privește recrutarea viitorului notar, legea de unificare a atins culmea idealismului, făcând, mai ales pentru vechiul regat, un salt eroic. Nu s'a mulțumit nici cu pregătirea notarului din Ardeal. Notarul viitor trebuie să fie nu numai licențiat în drept, ci încă și diplomat al școlii speciale de pregătire administrativă.

Legea cere dar notarului cea mai înaltă cultură și pregătire posibilă, dar în schimb n'a înțeles deloc să dea acestui notar o competență și un cerc mai larg de atribuțiuni, care se cadreză atât cu pregătirea lui, cât și cu prestigiul ce neapărat trebuie să aibă în concertul celorlalți funcționari rurali.

Unui notar cu așa pregătire i-s'a lăsat aceleași atribuțiuni și acelaș rol pe care l-au avut notarii din vechiul regat după legea org. com. rur. 1908, atribuțiuni cari au împiedecat și vor pune în imposibilitate pe orice notar viitor de a putea lucra mai mult pentru ridicarea și progresul satelor, fiind un slujbaș căruia legea nu-i dă autoritatea necesară și nu l obligă chiar a conlucra în această direcțiune, transformându-l mai mult în funcționar de birou.

Ce contrast între satele din Ardeal și majoritatea satelor noastre! Se datorește oare aceasta stare de vădită superioritate și administrației din Ardeal? Dacă răspunsul va fi afirmativ, atunci de ce s'a căutat să se micșoreze rolul acestei administrații, în loc ca el să fie extins în toată România Mare?

Viitorul notar licențiat face și pe secretarul primarului la ținerea actelor civile, scriind, redactând și conservând registrele, rezervându-se ofițerului stărei civile — primarului — ce e drept, sarcina cea mai grea: „iscălitura“.

Și cum ofițerii de multe ori nu știu nici unde să semneze, licențiatul notar trebuie să-i indice locul.

E o situație ridicolă.

Dela realitate s'a făcut pe hârtie un salt — cel

mai mare salt — spre ideal, iar dela ideal s'a trecut la ridicol.

Pe când legea cere asemenea condițiuni de recrutare, pe când școala de pregătire administrativă nu s'a înființat și cine știe când va lua ființă; pe când școalele de notari din vechiul regat s'au desființat, nemai primindu-se elevi cu cursul primar și nici cu clase secundare, asistăm la ridicolul numirii ca notari, a postulanților numai cu 4 clase primare, cu totul chinezi în ale administrației, în baza sumarului examen ținut la prefecturi pentru admiterea în funcțiunile administrative.

Frumos ideal . . . trist real.

Administrația regresează chiar la noi.

Dar situația e mult mai dureroasă pentru administrația din Ardeal.

De unde aceasta administrație, era privită cu admirație de orice cercetător și era într'adevăr o administrație model, bucurându-se de o foarte bine meritată faimă, în mod inevitabil va avea de suferit, fiind amenințată să regreseze, din cauza știrbirei, micșorării rolului și autorității acestei administrații, al cărei suflet era notarul.

Dar notarul acesta adevărat, notarul autoritar nu mai este; legea de unificare i-a cântat prohodul. Se va mai bucura încă de vechea formă și autoritate — e drept — totuși va veni vremea să se evidențieze micșorarea rolului și autorității lui și consecințele se vor resimți.

Pe lângă restrângerea multor atribuțiuni, ce le dă autoritate nediscuțată, legea de unificare le-a luat și calitatea de ofițeri de stare civilă, pe care totuși printr'o derogare a legii, prelungită încă și pentru anul acesta, o îndeplinesc și azi.

Dar aceasta calitate trebuia menținută și dată și notarilor din vechiul regat și Basarabia și am revendicat-o întotdeauna, dacă nu pentru motive de alt ordin care ar pleda în favoarea trecerii acestei calități reprezentantului Statului, dar pentru bunul motiv că, în realitate, notarul și nicidecum primarul e ofițer de stare civilă. Și aceasta este o anomalie, o inversare de roluri, o vădită nerespectare a legii.

Nu pricep de ce nu se îndură nimeni a desărcina pe primar de o calitate pe care n'a îndeplinit-o nici odată dela 1864 și până în prezent și pe care nu o va putea îndeplini.

Se invoacă iar tradiția. Dar tradiția a fost înscrisă numai în legi, o tradiție fără viață; în realitate pentru tot ce privește oficiul stărei civile populația s'a adresat și se adresează la notar.

A curma cu o tradiție de domeniul fantaziei, care

n'a existat decă pe hârtie și a consființi legal starea de fapt a lucrurilor, tradiția realității, e o datorie.

La un congres învățătoresc, s'a sfătuit congresiștii a avea în vedere lozincă: a idealiza realul și a realiza idealul.

Legea noastră de unificare nu și-a dat nici-o sînjîță a asigura realizarea principiilor idealiste — și în loc de ideal s'a ajuns la ridicol, în loc de realitate s'a trecut spre regres.

Între ideal, tradiție și real, este bine să se aibe

în vedere în primul rînd realul, starea de fapt a lucrurilor, ea singură fiind susceptibilă de perfecționare și progres, împingându-l progresiv și în limitele posibilității de realizare spre ideal; și nimeni nu va susține o tradiție reală și dovedită bună și folositoare să fie abandonată.

Altfel legile vor conține dezideratele irealizabile și neaplicabile, vor conține dispozițiuni moarte.

E. M. T.
V. R.

„Munciți fără preț plata voastră în ceruri este“.

În ziarul „Dobrogea Jună“ din Constanța No. 12 din 19 Ianuarie 1927 sub titlul de „Constatări triste“ relativ la notari, dlui I. D. Tănăsescu pensionar scrie:

1. Un notar clasa I. căsătorit cu copii primește 2300—2400 lei lunar. Măturători de stradă din București sunt plătiți cu 2700 lei lunar, hrană la cantinile primăriei cu preț redus, baie gratis plus după 6 luni de serviciu un costum de haine de eană gratis. Iar în articolul domniei-sale de mai jos spune să nu ne descurajăm, că vor veni zile bune și pentru noi. — Ar fi drept ca să nu ne descurajăm că vor veni zile bune și pentru noi, însă se poate constata din câte legi și dispozițiuni s'au făcut care ne va fi plata și știm toți.

a) Sporul de 15% ce a fost acordat tuturor funcționarilor cu începerea de 1 Iulie 1926 s'a primit de toți funcționari până în prezent, până când și Hogii din Dobrogea au primit cel dintâi acest spor, notarului nu i s'a dat nici până în prezent pe lunile din 1926 începând pe Ianuarie 1927 ear cele pe 1926 nu se mai aude nimic. Să ne întrebăm de ce numai nouă notarilor nu s'au dat acest spor, eu nu pot răspunde, să răspunde cine va găsi răspunsul.

b) Notarul i se eliberează chitanța de salariu lunar și pentru ca să poată ridica amărătul salariu ce îi are, trebuie să se prezinte cu chitanța la prefectura respectivă ca să-și poată ridica banii pe care îi împarte apoi pentru trenul cu care a venit și trebuie să plece, hotelul unde a dormit o noapte sau două și să vină acasă la copii și la nevastă fără nici un ban din salariu său muncit pentru a-și cumpăra necesarele și cheltuit pentru al putea lua.

c) Notarului prin art. 386 din legea pentru unificarea administrativă spune că comuna este datoare a prevede indemnizație de locuință și transport. Pentru ea să-și aprobe consiliul comunal o sumă de 300—500 lei lunar indemnizație trebuie să cerșești lor, ba să îi cinstești cu câte un pahar de vin, căci altfel nu vor să

îți aprobe, după aceea se trimete bugetul spre aprobare la prefectura care îl supune comisiei permanente județene pentru aprobare după ce de către șeful serviciului contabilității sunt aranjate sumele așa cum crede aprobau numai 300 lei adică 30 lei din timpurile normale așa echivalează însă nu se gîndește ca 30 lei din timpul de înainte 1916 echivalează cam cu 1500 lei de astăzi.

d) Notarul care este reprezentantul puterii centrale în comuna rurală și care este însărcinat cu aplicarea tuturor legilor și regulamentelor de ordin administrativ după art. 37 al. II. din legea pentru unificarea administrativă trebuie convocat la toate ședințele consiliului comunal ear după art. 367 tot din sus zisa lege notarul asistă la ședințele consiliului comunal fără a lua parte la vot dînd numai sfaturi și îndrumări administrației comunale să ne întrebăm de ce notarul nu are dreptul la vot, și care a fi fost răul, dacă îi dedea și lui dreptul când cred că se știe că în comunele rurale notarul este funcționarul care poate cunoaște mai adînc lucrările și nevoile comunale, prin faptul că de și comunele au secretari comunali sunt puțini la număr care își cunosc însărcinarea ce le incumbă legea și atunci ne întrebăm cine face toată formalitatea relativ la încheierile consiliului comunal, buget etc. și apoi convoacă consiliul comunal și semnează lucrurile făcute de el unii prin punerea de deget.

Dreptul de vot și membri în consiliul comunal i-s'a dat tuturor celorlalți reprezentanți ai diferitelor servicii pendinte de comună, până când și Hogilor din Dobrogea, care nici românește nu știu decum se știe ce face notarul care este reprezentantul puterii centrale și căruia legea nu-i dă dreptul la vot, pe când celorlalți reprezentanți ai diferitelor servicii dă.

Acestea și altele ca acestea sunt progresul notarului.

C. Pantea
notar.

PUBLICAȚIUNI

Elena Albulescu din Bălinț jud. Severin caută un post la notariat; are practica de 3 ani, scrie și cu mașină. Cere locuință, vipt și ceva salariu. Oferte să se trimită Biroului Central al Uniunii notarilor Lugoj, Str. Bisericii 24.

Concurs.

La notariatul Poclușă de Barcău (pl. Sălard, jud. Bihor) se caută spre aplicare un grefier permanent pe la 1 Iunie a. c.

Condițiunile sunt: Reflectantul să fie pe deplin versat în toate agendele notariale, să fie necăsătorit și solid. Cererea de concurs prevăzută cu copiile actelor și certificatul original de serviciu de până în prezent sunt a se înainta pe adresa de mai sus.

Retribuțiunile sunt: vipt, locuință cu încălzit și luminat iar leafă după invoială.

Poclușă de Barcău la 3 Maiu 1927.

NOTAR.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de secretar de notar din comuna Zărând se publică concurs.

Condițiunile de admitere și salarizare sunt cele stabilite în Lege și Regulamente. După merit va primi și o cotă din venitele laterale ale notarului.

Candidații trebuie să fie absolvenți ai școlii de notari și să aibă praxa bună administrativă.

La cerere se va anexa:

1. Estras de naștere.
2. Estras de căsătorie și estrasul copiilor (dacă e cazul).
3. Dovadă că a satisfăcut serviciul militar.
4. Certificat de naționalitate.
5. Certificat de studii și diploma.

Cei în serviciu public vor înainta cererile lor prin autoritățile lor superioare, iar ceilalți direct, acestei primării.

Zărând, la 14 Aprilie 1927.

NOTAR.

PRIMAR.

Secretar de notar, am diplomat, căsătorit, fără copii, cu praxă mare, român, cunoaște și limba maghiară și germană, cu certificate bune, știe conduce toate agendele notariale singur, are și ceva avere, caută post de notar sau secretar de notar în județele Murăș, Satu-Mare, Sălaj, sau Timiș-Torontal. Adresa: Subnotar cercual Nădășelu, jud. Cluj.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de secretar de notar se publică concurs.

Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetul comunal.

Candidații trebuie să aibă:

Estras de naștere, diploma de notar, declarație de limbile ce vorbește, certificat militar.

Cererile se vor înainta până la 30 Iunie 1927 primăriei Șebis.

Șebis, la 12 Mai 1927.

PRIMĂRIA.

CONCURS.

La notariatul cercual Bonțida (jud. Cluj) se caută un secretar de notar cu praxă în toate agendele notariale. Salariu lunar este lei 3000 — dela comunele aparținătoare.

Postul se poate ocupa imediat.

Bonțida, la 22 Aprilie 1927.

NOTAR.

CONCURS.

Se publică concurs pentru ocuparea postului de scriitor comunal la notariatul Almașul-Mare, jud. Bihor.

Scriitorul să aibă cunoștință de agendele notariale să cunoască la perfecție limba oficială.

Salariu lunar după invoială.

Cererea să fie scrisă cu mâna proprie să fie prevăzută cu toate actele recerute de statutul funcționarilor publici.

Postul se poate ocupa momentan.

Almașul-Mare, la 19 Aprilie 1927.

NOTAR.

CONCURS.

Publicăm concurs pentru complectarea postului de agent de urmărire devenit vacant la notariatul Sărăzani, județul Severin, plasa Lugoj. Retribuțiunile sunt 1500 lei salariu lunar și afară de spălat viptul întreg, locuință, luminat și încălzit. Din veniturile laterale 25% din lucrările ce va face dânsul.

Sărăzani, la 11-lea Maiu 1927.

Notar cercual.

Anunț.

Subsemnatul Vasile Popi agent stagiar al comunei Breasta din plasa Balta Verde jud. Dolj.

Având practică de secretar comunal și indeplinind condițiunile legii din statul funcționarilor, caut post de secretar comunal in județele Arad și Timiș-Torontal.

Vasile Popi
agent stagiar.

La notariatul Săn-Mihaiul-Român, județul Timiș-Torontal, se caută un scrietor cu praxă în toate agențele notariale și cunoașterea perfectă a limbii oficiale atât în scris, cât și verbal.

Salar lunar 3000 lei, chirie 700 lei și anual 12 m³ lemne de foc și după sânguință venite laterale.

Postul se poate ocupa imediat.

NOTAR.

Concurs.

Pentru complectarea postului de secretar notarial a notariatul Scărișoara, județul Turda, prin prezenta publicăm concurs. Retribuțiunile sunt: salar lunar 4000 Lei plus 50% din venitele lucrărilor particulare cari le va face și venitele dela manipularea biletelor de vite. În caz că petiționarul va fi versat în agendele adm. și va fi capabil de a conduce adm. singur, i-se vor face și alte înlesniri de traiu.

La acest notariat mai aparține și comuna Aușeni. Locuitorii: 8000 suflete.

Doritorii de a ocupa acest post sunt rugați a-și înainta cererile scrise de mâna proprie, acestui notariat împreună cu actele de calificare.

Notar.

Tânăr inteligent cu diplomă de secretar, cunoscând limba română, germană și maghiară, având o praxă distinsă în toate lucrările notariale, bun scriitor la mașină, caut post la un notariat comunal sau cercual ca secretar.

Adresa: Teutschländer Martin, secretar comunal Heudorf, jud. Târnava-Mare.

Publicațiune.

Cancelist de 28 ani, necăsătorit, izr. cu practică administrativă de 5 ani în stare conduce ori ce birou singur, și-ar însschimba postul cât de urgent oferte pe adresa Simion Sajovits ajutor de notar cu locuința în Valeni jud. Maramureș p. u. Ocnașugatag.

Un practicant de notar cu 4 cl. Sc. superioară de comerț caut post la un notariat; pentruca după timpul de practică să pot fi primit la cursul de notari; cunosc limba maghiară și română în vorbă și în scris.

Postul pot să-l ocup imediat. Rog trimiterea ofertei la adresa de mai jos.

Szöcs Károly
Tomești. P. u. Cârța jud. Ciuc.

Publicațiune de concurs.

Pentru ocuparea postului de secretar comunal în comunele aparținătoare de notariatul cercual Pănet, se publică concurs. Retribuțiunile sunt cele prevăzute în bugetele comunelor.

Cererile adiustate cu actele provăzute în Statutul funcționarilor publici, se vor înainta notariatului cercual din Pănet.

Notar.

